

Latweeschu Awises.

No. 41.

Trefchdeenā, tanni 11. (23.) Oktobri.

1867.

Latw. awises libds ar basn. un skohl. siinahm malka par gaddu 1 rubl. f., par yusgaddu 60 kav. f.; — kas Latw. awisehm grīb atsūtiht labdus ralstus waj finnas, lai tohs nodohd **Nīhgā** vee „Dr. Buchholz, gr. Alexander-Straße Nr. 18“ un arr vee **Daniel Minus**, teatēra un wehweraelas stubis; **Delgawa** waj vee Janīschewski Lato. awisu nommā, waj vee „Pastor Kuvffer katholische Straße Nr. 19“, — jeb lat pascham Latw. awisu ralstītajam atsūta ar to adresi: „Pastor Bierhuff, Schloss Pastorat bei Riga.“ Latw. awises war apstelleht waj vee augkā minneteem fungēem, waj arri vee wišiem mahitajeem, sklemeisterem, pagānatecībām, kas wiſsi ūche teek lubgti us vreckshu to iſdarhi, kā libds ūchim. Kas apstellehs 24 eksemplarū, tas weel weenu eſteunyalaru dabbuhs kābt bes malkas.

Mahditajs: Politikas pahrkats. Dajhadas finnas. No swefchu lungu semmehni. Tanteeshu vseesma. Wisjanna-lahs finnas. Sluddinaschanas.

Politikas pahrkats.

Gense, tanni 27. Sept. (9. Okt.) 1867.

Tee laiki ūkree; jaunce laiki nahk ahtri, nahk nesaagāditi. Kas tew ūchodeen' buhū jadarr, to tu ūtēschus darri tuhliht; rihtdeenā jau buhs pa wehlu un tew weli tād buhs jaſcheljohahs. Tīk ween tas wihrs, ta tauta teek us vreckshu, kas katrā deenā proht un pilda to, kas tanni deenā darrams. — Tee laiki ūkree! Warr buht, ka arri **Frantschu** gudram leisarim tee laiki taggad ūkree pahrahtri; warrbuht arri winsch taggad noproht, ka pats ūawu laiku labbi nau nokohvis, lai gan zaurus puſſohtē deſnits gaddus wiſsi laidis spreduſchi, ka neweens wihrs ūawu laiku un ūawu darbu tīk rīktigi nevprohtoht noſwert un pildiht, zīk Napoleōns tas trefchajš. Un tomeahr winsch taggad ūtāh deggoscha namma juntagallā; gan tahs ugguns leefmas wehl nau redsamas, wehl tahs irr apsegtaš; bet tee duhmi jau kuhp un pats nams appaſch winna kahjahm jau kustahs. Parisē laidis effoht nemeerigi; nabageem maiſe dahrga, nodohſchanas leelas; jau 37. nummūra ūaveem ūaffitajeem no paschas Parisē esmu rakſtījis, zīk Parisē burmeisteris Parisēekus apkaiti-

najis. Turklāt laidis ūaunojahs, ka leisars winneom tahs brihwibas nedohd, ko winsch Januāri bij apsolijis un ko winsch pats par waijāsigahm bij nospreedis, ar Almīnes burmeisteri ūarunnadamees. (Skatt. Latw. aw. Nr. 36.) Arri tas ūaudishm nepatihk, ka Napoleōns Italijs ūeetās atkal no jauna ūah ūtāpā ūauktees pret wiſsu Italeeschu wehleſchanahs, un ka winsch ar Wahzemmi arri ūabprāht meeru negribboht turreht. Zaur nelaimigo Meksikas ūarru Frānzijsai tīk dauds naudas un assins ūtēhrehts, ka laidis taggad ūkahdu ūarru ūabprāht ūkahro, bet noproht, ka dauds ūudrāhk ūarrihts, ar ūipru un prāhtigu ūaiminu meerā ūtāhwoht ne kā nemeerā. Un tomeahr Parisēekis ūihstahs, ka Napoleōns ūatru brihd' ūarretu ūsfahkt ūarru waj ar Wahzemmi, waj ar Italijs. Ūchodeen laidis ūesinn, ko waldiba rihtā ūarrihts. Tee ministeri ūits pehz ūitta braukuschi us Biarizi vee leisara; ūeenee ūuhds, lai ūel ūaideru meeru turroht, obtre ūinna atkal ūlubbina us ūarru. Prinzijs Napoleōns, leisarim ūehwa-brahla dehls, ūinna ūrahmatu ūaidis ar to ūuhgschanu, lai leisars ūeklauſoht ūeem ūarra ūspuhejeem, bet lai ūeenemmoht tīk to ūeera ūadohmu, ko ūee abbee ministeri Nouher un Lawalette ūinna ūohdoht, lai leisars ūaideru ūifluddinajoht, ka ar ūainineem ūeera ūribboht ūtāhwoht un lai ūeidsuoht ūautai tahs brihwibas nu arri ūohdoht, ko tanni 19. Januāri

apföhljees; prinjis arri keisarim staideri issstahsta, ka laudis jau effoht gauschi isbaiditi un nemeerigi. Arri wiffas Frantschu awises runna, ka tabē leetas tahdas pat newarroht palikt, kahdas irr. — — Bet — waj Napoleöns wehl sinnahs un paspehs apklußinahf to ugguni, ko pats uspuhtis? Waj nebuhs pa wehlu? Waj winsch sawu laiku buhs atsinnis un noswehris? — Jau awises fahza runnahf, ka Napoleöns atkal sawu zitreibigu ministeri Fouldu buhfschoht uszelt par finanzministeri; jau laudis fahza preezatees, jo Foulds karram eenaidneeks, sawam keisarim ustizzigs draugs, kas winnam arri nepatihkamu pateefibu mahk teilt azzis; Foulds walsts-naudu welti netehre, bet irr taupigs un prahrtigs fainneeks. Salku, jau wissi zerreja, ka Foulds tifshoht uszelts par finanzministeri; — te atskreen ta finna, ka Foulds tann 5. Oktoberi ar schlakku nomiris sawā pilli Labouchère! Te nu Deewa rohka wezzo Napoleönu atkal gruhti peemeljeuse! Jo tannis bei dsamöd gaddöd ta nahwe wezzam keisarim atnehmuſe draugu pehz drauga. Saint-Arnaud, Peliſſier, Billault, Morny jau aifgahjuschi ar nahwi, un nu arri Achill Fould winnam truhlf. Schee wihi Napoleönam bij valihdsejuschi, waj nu us keisara krehfli uskahpt, waj ſchō krehfli ſtiprinaht. Schee fullaini lihds ar sawu fungu bijuschi jauni-un palikkuschti wezzi, lihds ar winnu ifzeetuschti labbas un launas deenäs un winnam papreelch nu aifgahjuschi preeksch Deewa foħga krehfa. Tee wihi, kas taggad Napoleönam par padohma-dewejeem, gandrihs wissi jauni un til labbas gohda deenäs winnam padewuschees par fullaineem, un newarr finnahf, waj prahrt winssem arri pastahwigs un waj winni ir behdu un baitu deenäs buhtu ustizami! — Fould, weena baggata Juħdu bankiera dehls, tanni 17. Novemberi 1800 d'simmi, Napoleönam weenigajs ministeris bijis, kas eeksch wiffahm naudas leetahm gruntigi bij mahzjees. Leelai teħreħchanai winsch arween' bijis eenaidneeks, un kad ta fmukka keisarene Eugenie pahrdauds naudas ifteħreja preeksch dahrgahm drehbehm, leelahn ballehm un leynas israhdisħanas, tad Fould sawam keisarim luħda, lai taħm fmukkahm azzihm nelaujoħt til dauds wasas. Tad gan notikka, ka keisarene draugam meera netħħwa, pirms to nepatihkamo Fouldu atlaida. Kad karra laħrotaji Napoleönu ļubbinaja us karreem, tad Foulds runnaja prettim un arri labprahf atħaqvjahs no ammata, lihds ka karra draugi wirtroħku dabbuja. Bet kad Napoleöns aif naudas truhkuma nesfinnaja ko darriħt, un kad winsch sawus Frantschus gribbeja apmeertinaht, tad Fouldam atkal biż-janahl us Parisi un atkal ja-usnemin ministera ammats, lai fmukka keisarene arri par to kurneja, lai eenaidneeki winnam foħbus rahdi. Nu Foulds pee meera, bet Napoleöns welti

mekle ohtru taħdu wiħru. — Arri Italeeschi Frantschus arween' wairahk eepiħt, jo zaur Frantscheem notizzis, ka wezzajis Garibaldi nau aistazzis us Rohmu. Garibaldi riktiġi kluffam bij fataisjees us Rohmu eet un tur dumpi uszelt. Kluffam winsch bij aishnahjis pee pahwesta roħbeschahm un lihds ka gribbeja ee-eet pahwesta semmè, te atnabha Italijsa fehnina saldati, fanehma winnu zeet un ar eisenbahni winnu aishweddha us to krepostu Alessandria. No turrenes fehnina Wiktoria Emmānuēla ministeris Matażzi winnu likta aishwest us mahjām, us to mašu fallu Kaprera. No schejenes Garibaldi atkal ar weenu laiwinu pa juheu sleppen gribbeja aisebhegt, bet fehnina karra-kuggis winnu wałteja un atkal fanehma zeet. Nu Italeeschi breħz par sawu fehninu, ka fħis sawu draugu lizzis apzeetinah, kas Rohmu winnam gribbejis għadha tħażżejt roħkäs, un fehnina ministeris Matażzi falka, ka zittadi nespejjijs darriħt, jo Napoleöns jau sawu karra-pēhku tur-roħt gattawu un tuħlikt to buhtu aifstellejjs us Rohmu pahwestam palihgħa, lihds ka Garibaldjam buhtu isde-wees Rohmā eelaustees. Bet taggad paschi pahwesta pawalstneeki us semmehm saħk dumpottees un arri jau apkahwuschi zittus no pahwesta saldateem. No pa-sħas Rohmas duħx-chi jaunekki pa simttem fleppen effoħt aisebhegħuschi us semmehm, faneem beedreem pa-lħgħa eet pret saldateem. Italijsa fehnisch Napoleönam lizzis prassift, lai Napoleöns apnemmah, ka Rohmā nebuħt wairs nebuħschoht starpā jaunkies, jo zittadi Italeeschi wairs newarresħoħt Frantscheem draugi buht un atkal buħschoħt fabeedrotees ar Bruxx-scheem, ka pehrnajā gadda. Redsejim waj teesa. — **Wahzsemmieki** sawā starpā arween' wairahk paleek draugi, un Wirtembergas un Baiereš fehnini wezzo Bruxxu fehninu apswiezinajuschi, kad winsch taggad zaur wiħnu semmehm isbrauziż zaur us fawu pilli Hohenzollern, ko no jauna lizzis isbuhweħt un ee-sweħtieħ. Seemel-Wahzsemmes parlaments taggad goħdigħi strahda labbā meerā un taggad apstiprinajis to lkum, ka tee pawalstneeki, kas pee weenas no taħm fabeedrotahm Seemel-Wahzsemmes walstihm veederr, pehz sawas patiħxchanas il-katrat no taħm zittahm fabeedrotahm walstihm warr eet apmetstees us d'sħħwi un pelnu, bes ka winnam tur kahdas leeku nodohxchanas par to buhtu jaħrafha, ka sawu ammatu tur gribb strahda. Tad nu us preekschū Seemel-Wahzsemmes fabeedrotu walstihm appakfħneeki ta' usluħkojami, ka weenas pa-sħas walsts appakfħneeki. — **Austrija** kahdi 25 bisqapi zaur weenu rakku, ko keisarim laiduschi, lubgujschees, lai fħis nelħau foħt tai walts-rahxi, kas taggad gribboħt pahrzel toħs likkumus, kas siħnejahs us laqlibas leetahm, us skohlas buħsħanu un us to nolikkumu, ko Austrija ar pahwestu salihjis par zittahm basnijas

leetahm. Turpottim Ungarijas biskapi gribb, lai wissas schihs leetas tilku isskaidrotas, un walsts-rahts arri us to pastahweschoht, ka wissas leetas, kas sihmejahs us Neemeru-kattolu un Ewangeliuku tizzibas-beedru sadishwi, lai teek pahlabbatas. — **Enlantes** pirmajs ministeris, lord Derby, wihrs no 68 gaddeem, til flims, ka no ammata gribboht atkahptees. Arri Enlantes andelei dauds zaur to jazeesch, ka neware sinnah, waj Napoleons dohma us karru, waj us mikeru; leelee kaufmanni nesinn waj drihkst ko pirkst, waj ne. — **Seemet-Amerikas brihwawstis** no Enlantes prassa 9,128,000 dollaru atlihdinaschanas par to skahdi, ko wehrguturretai tanni heidsamā karra brihwawstiju andelei padarrijujschi zaur laupitaju kuggeem, kas Enlantē waj tappa isrihkoti, waj tur dabbuja glahbtees preeskch brihwawstiju karra kuggeem.

Daschadas finnas.

No Mihzes. Atkal muhsu Leijnekeem notikla leelas behdas. 16. Septemb. no rihta pusses noslihka juhra divi jauni sveisi, weens, fainneeka wezzakais dehls, 22 gaddu wezs, ohtes, atraitnes dehls, 24 gaddu wezs, nowadda muhreneeks. Abbeem labba flawa pa wissu draudsi. To us azizhm apgahstu laiwu un zittus tihllus juhra jau ismettuje; paschi wehl nau pee mallas nahkuschi. Mihlays lassitajs, luhsdi Deewu par teem wezzaleem, kas kahdureis zerreja sawu wezzako dehlu redseht eestahjam sawas pehdas; luhsdi Deewu par to nabaga atraitni, kurrai schis treschs dehls, kas juhra slihkt. Weenam no scheem slihko-neem tehwa brahlis, ohtram brahlis bij to septinu wiheru skaitla, kas 1858tam gaddam isejohrt juhra sawu nahwi dabbuja, tohs isstrantatus kuggeneekus glahbt gribbedami, par kurreem toreis awises tahs behdu finnas atskanneja, — e.

No Kandawas pusses Septembera mehnesccha begās. Ehrmigs bij mums tas pawassaris, ehrmiga ta wassara, tapat arri ehrmigs tas ruddenis. Bitteem gaddeem ap scho laiku wissi lauki jau bija nogohditi un mehs lihds ar wezzeem laudihm tad warresam dseedah: „Jahnihts teiza seena lauds, Jeklaps sawu rudsu lauds, Mikkelitis nosauzahs Ausu lauds gallinā.”

Bet taggad ne ka. Jau wairak ne ka neddelas laiku gandrihs deenu no deenas lihst un schis pahllezigs flapjums meescheem, firneem un rāhzenem aplam leelu skahdi darra. Paschi kalnu galli irr no uhdena mirkstin peemirkuschi un wissi uhdeni jo leeli sazehlusches. Ar behdahm skattamees us nahloschu gaddu. Jau pehrnajis gads bij knaps, bet schis rahdahs wehl knappaks buht.

Gandrihs wissu Augusta mehnesccha pees mums bija jaukas un mihligas deenas, ta ka warresam sawus ruhsus labbi no plaut un kur wehl ar feenu nebijam gattawi, tur arri to labbi fanehmam. Bet schogadd rūdseem diki masa rasine. Peefere gan riju zeeti jo zeeti, bet ka nahk ta nahk dauds masak ne ka zitteem gaddeem ahrā. Kam tik mas bij leijas semmēs, teem arri lahtschu un smilgu papilnam. Tas jo baggats teizams, kas no sawa fejhuma 5 lihds 6 graudus dabujis. Ar fehku bij ihsti behdas. Nemis newarresa pees tahs tik lehli peetikt. Isprohweja weenu ir ohtru un treshu riju, bet tomehr lahga nedihga. Kweeschi israhdiyahs it brangi no auguma, bet pehz' azzihm redsoht nonihka un wahpas waj pustukschas, waj ar sihleem graudeem it stahwus stahweja. Muhsa bij graudus breechanas laika maitajuse. Kweeschi tadehk schogadd wehl masak lohne ne ka ruds. Meeschi it brangi no auguma un kultoht labbi rasmiti. Ausas zaur to leetainu wassaru it teizamas bij auguschas. No firneem gan mas preela. Tee jau no pascha pawassara zaur aufstu laiku diki febbu zehlahs, tadehk arri febbu seedeja un newarresa wairs eenahktees. Itahzeni lihds puss Septemberim wehl brangi turrejahs, bet kamehr nu semme wissur no uhdena peemirkuje, tee mahlu semmēs un leijas weetās leeliskam puht. Ar dahrsa augleem schogadd ne effam baggati, un tee paschi, kas wehl irr, tee irr pawissam nelaila un tahdi nonihkuschi. Jo baggati bijam schogadd ar feenu un ahbolinu.

Widsemme. Lassijam Stihgas Wahzu awises un arri Mahjas weesi, ka 18. Juli swinnejujschi Jaun-Kahrku baronam von Krüdener par pateizibū gohda svehtkus par to, ka schis fungs 25 gaddus par draudses teefas fungu bijis. Lautini ar pateizibū leezinajuschi, ka winsch par scheem gaddeem bijis ne ween winnu teesatajs, bet arri winneem mihsch tehws, wissas lablahschanas wairotajs, wissa labba padohma deweis, bahrinu aistahvetajs un atraitni apgahdajis. Sinnams, ka zaur tahda gudra un schehliga lunga waldischanan draudses laizigs un garrigs labbums wairodamees wairojees. Ka Fölkersahm leelskungs wispirmajis par to ruhpejees fainneekus par grunteekeem padarriht, ta atkal Krüdener leelskungs winna pehdas eestahdams scho darbu brangi us preeskhu weddis, wissus sawus fainneekus par grunteekeem darridams un arri zittus fungus us tam skubbinadams.

Tadehk arri tanni gohda deenā no pascha rihta agri Ehr gemes un Trikates skohlmeisteri ar dauds palihgeem mihsotu leelskungu ar jaukahm dseesinahm apfweizinajuschi. Us pusdeenaš laiku lauschu pulks muischā fapulzejees ne ween no pascha leelskunga drau-

dses, bet arri no apkahrtejahm draudsehm pateiktes ar winna schehlastibu un labdarrishanahm, ko winsch ptik baggatigi Latweescheem pasneedfis. Dewuschi winna pashcha walts laudis leelkungam par pateizibas shmi idivi leelus sudraba lukturus ar 14 baltahm waska swezzehm, weenu sudraba maises kurwi un weenu sudraba tehbretti ar dahrqahm konsektem pilnu. Draudses walts wezzakais pasneedfis arri leelkungam papihri, kur bijuschas farakstitas wissatshs labdarrishanas, ko leelkungs saweem laudihm tik baggatigi parahdijis. Leelkungs firdi pakustinahts atbildejis, la lai gan par mahju pirkchanu un wissadu zittu draudses lablahschamu gahdajis, to mehr schis gohds Deewam ween peenahkoties, jo wiuna spehkä ween to eshoft eespehjis. Behz nodseedatas flawas-un pateizibas dseesmas „Lai Deewu wissi lihds“ aigahjuschi us skohlas nammu, kur tohs leelkungs ar hoggatahm dahwanahm meelojis. Walkarä wifs gaiss spiggulojis no skunstigahm uggunihm. Tik skahde, ka leetus sahjis liht. Tadehl wehl ohträ walkarä — jauka un rahmä laikä — skunstigas uggunis gaiss laiduschi.

Nihgå fanemts Schihds zeeti, kas kahdä tabbakas bohti zigarus pirkdamä, gribbejis falschu 5 rubulu scheini ismiht. Ismellejoht pee Schihda atradduschi wehl wairak tahdas falschas scheines. Arri Peterburgas teefas ismelleja falschas papihra naudas deht isgahjuschi mehneci weenu Pohlu muischneku un tam nospreeda us Sibiriju eet. Winsch preeskch trim gaddeem Balu pilsehtä fakehrts un pee winna atradduschi toresi par 32,500 rubuleem falschas 50 rubulu scheines. Schis Pohlis kahdam Krakawas Schihdinam 12,000 rubulus riktigä naudä eemaksfis, lai winnam par to apgahdajoht par 60,000 rubuleem falschu naudu no Londones. Schihds to arri apföhlisis, bet peh' tik par 35,000 falschas Kreewussemmes scheines edewis. Baggatajs Pohlis preeskch tam aplam sallidishwojis un par Frantschu semmi, Ensanti, Ameriku, Italiiju, Wahzemmi un Kreewusemmi leeredams pa 8 gaddeem 74,000 rubulus isdewis. Wehl bijusch 12,000 rubuli, tad dohmojis jaur falschu naudu atkal labbi eepelnitees un tad us Asiju dohtees, gribbedams arri ar scho semmes dasku eepasihtees.

Kreewusemme. Permes gubernijä iszehlees kahdä zeemä aplam leels uggunis grehks. Kahds aktises usrauga palihgs lihds ar sawu meitu un wehl weenu zittu fungu ohträ deenä lihds turren aigahjuschi scho pohsta wechu apfottitees. Tikko laudis schohs eerudsijuschi, tad faukuschi weenä balsi: Tee irr tee Pohli, kas walkar pee muhsu ehkahn ugguni peelaiduschi. Tuhliht meituschees scheem wirsu un tohs us wiobreesmigaku falawuschi, teem naudu un wissas

zittas dahrgas lectas atnehmuschi. Arri to fewischki par pahgehrbtu wihrischki turredami, to fittuschi un lammajuschi. Teesa taggad wainigohs ismekler

No Skohdes pusses, Kurseimmä, tann 20. Septemberi. Sawahds gads! Labbia us tihrumu stahwedama, lai gan ne wissur labba rahdijahs, bet kulloht ir tannis labbas weetä mas lezzahs. Rudsu dicti mas buhs, dascham ne maisei nepeetiks, un kweefchi, kas druwä jaufi libgojahs un us ko wissi preezajahs, arri kulloht mas dohd un tee paschi wehl no ruhsas maitati, weegli. Kweescheem tikkai labbu rudsu swars, 125 lihds 128 mahrzinas, bet to weeglaku wairahl. Meeschichi un ausas rahdahs, ka labbaki kulloht lohnehs, ir swarru turrehs. Tanni no auguma labbi, redsehs, kahdi mihiijoht rasfees. No dahrusu augleem neka. Ahboki un pluhmes dahrus isflaitami. No sirneem arri buhs mas preeka. Tanni naakti no 14. us 15. Septemberi, kur gruveschi us dubleem bija redsami, seedoschus sirus buhs salna maitajuhi. Rahzeni, ka weetä, arri nau teizami. Tik fausas weetä jo labbaki rahdahs. Ta weeniga leeta, kas baggatigi usauga, bija seen. Tas par dascheem gaddeem labbahks, un tappa arri labs sawahkts, ka gohds Deewam! lohpineemi gan ehdama netruhks; bet Deews sinn, ka buhs ar nabaga rohpelnischeem. Teem gruhti nahksees rudsu puhrinu, kas taggad jau pahri par 4 rubleem maks, noplkt. Par labbeam meescheem arri Leischu pilsehtins, ir Leepajä lihds 260 kapeikeem maksjoht, un par aufahm pussohit' rublus. Par labbeam kweescheem lihds 6 rubli, un par rahzeneem pahri par rubli. Dahrgi laiki! — Rudsu sehchana, tamidehl ka sehklas newarreja eegahdatees un pakultschogadd' wehlu nahza. Dasch nule tik rudsus beedsis seht. Agraki sehtee irr jau labbi ezechluschi, salto tihrumä discheni. Arri mescha ohgu irr schogadd' maggumis; tikkai sweijnekeem ar siwju sweijoschanu labbaki juhmallé isdohdahs. Tahs mihilgas faules, lihds 20 grahdehm filtas Augusta deenas beiguschahs un tannis weetä leetainas, padsestras jau eestahjuscas; jebchu pa brihscham arri sibbene, bet te atkal salna. — Jau tresho reisu Skohdes pilsehtinä, Augusta mehneci, degga. Atkal nams Wahzu nameekeem Augustä nodedfis, bet nesinn kur uggunis zehlusees. — Leepajas ohstā irr lihds 15. Septemberim 143 luggi ar prezehm eenahkuschi un 148 isgahjuschi.

No Finnusemmes. Aboäss pilsehtä zehlusees beedriba, kas us wissahm pussehm Finn gubernijäss issuhtija skohmeisterenes, lai tahs laudihm mahzitu, ja atkal bads schogadd uskriftu, no suhnahm, fehnehm un no

sweesta pulkes (caltha palustris) salnehm derrigu barribu fataischt. Finnusemmes senahts us scho teizamu darbu 8000 mahrkas dewis. Zittos badda gaddos preedes un egles misas par barribu effoht fataisjuschi; bet nu effoht isprohwehts, ka tahs mas spehku dohdoht. Bet jo derrigu barribu warroht no Islanteeschu suhnahm istaischt. Daschadas suhnas gan effoht ehdamas, bet ne wis tahdas, ka muhsu suhnas meschöss. Winnas irr zittadas un gan deewsgan ruhltas. Lai ruhltums sustu, tahs wairahk deenas aufsta uhdeni jeb wehl labbaki fahrmä, kas no uhdena un pottaschü taisichts, mehrzejamas. Wehl bes tam us-flawejohrt badda laikä sriga gallu un siwis zilwekeem, un lohpineem kohku lappas par barribu.

No Drenburgas raksta, ka tur pee tahs atraschanas un ismeklefschanas ta ar smiltihm apbehrt pilsehta Osan-Ret atrast leeli stiegeli un glahses fabriki. Wiswairak irr schi atraschana zaur to wehrä leelama, ka taggad wissä Widdus-Alsijä tahdi fabriki nau atroh-nami, bet wissas glahsu leetas no Kreewusemmes wed-damas. Laikam fennahk tak tur ahadi fabrikli bijuschi, ko schihs atleekas rahda. Tapat tur arri effoht selta un sudraba nauda atrasta. Wissi stiegeli, no ka schis apbehrt pilsehts buhwelts, effoht labbi degti un labbi turrejuschees, ka tohs warreschoht wehl pee zittas buhweschanas bruhlekt. Schi apbehrt pilsehta Osan-Ret zaurmehrs effoht 3 werstes.

No Konstantinopeles raksta, ka Turku leisars, sultans Abdul-Alziz, kad tas scho wassaru apkahrt reisoja un Parisé buhdams wissas kohschas leetas, kas tur leelä pilli tappa rabditas gan apbrihnojis, bet wißwairak tohs no akmeneem taisitus zellus pilsehtös un us semmehm wehrä nehmis, pehz'mahjäss pahrabra-gis, saweem ministereem teizis: „Taggad tik pats ar sawahm azzihm redseju, ko ne weens zilwels mannim lihds schim wehl nebij teizis un ta irr schi leeta: Starp Frantscheem un mums (prohti Turkeem) irr ta starpiba — wiameem irr zelli un mums ne kahdi, un no tam wiß labbums zellahs!“

E. F. S.

No fweschnu fungu semmehm.

6.

Scho reis' manni lassitaji lai garrä man brauz lihds pee tahs staltahs Neina uppes, ko Wahzemneeki fawz par Neina tehnu. No Frankfurtes ar eisenbahni aisskrehju us Mainzi un tur eckahu damskuggi. Par Neinu es dauds biju lassijis un dsirdejis, bet winnu atraddu wehl brangaku, ne ka dohmajis. Ka gan'ar wahrdeem to isteifschu, ko ar azzihm redseju? Kad Neina tehnu usluhkoju, ka winsch skreen un wah-

rahs, starp augstahm klintihm eespränts, un kad tur-
flaht redseju, ka klintis no augschenes lihds paschas
uppes kasteem bij apsegatas ar wihoa kohkeem, un kad
eeweheroju, ka tee damskuggi, kas pa desmiteem tur
freadami, Neina uhdeni weenuehr ar saweem ritte-
neem zehrt un maifa tà, ka schihs uppes sillee uhdeni
zauru wassaru isfattahs it tumfchi un dselteni, sawah-
riti ar teem mahleem, kas winneem peejaukti: tad
Neins mannihm israhdiyahs par weenu stipru Sim-
fanu, ar warru pee darba speestu un ar kehdehm pee
klintihm peekalnu, lai gan tahs lehdes ar wihoa oh-
gahm un pulkehni irr aptihtas. Ar saweem wilneem,
ka ar stiprahm rohkahm winsch kattidamees tahs leh-
des gribbetu fadauscht; bet tahs klintis irr jo stipras
par wilneem! — Kad us damskugga biju nosehdees,
kad es no sawas weetas ne-esmu kussejees, lihds kamehr
atkal no damskugga nokahpu, jo mannas azzis ka
feetin bij peefetas pee teem jaukumeem un brangumeem,
ar ko Neins ispuschlohts ka no pascha Nadditoja, tà
arri no zilweka rohkahm. Wispirmahl man duhrah
azzis tee abee leelek krepstu, ko Wahzemneeki schè
usturr Neinam par fargeem pret Frantschu kahrigahm
azzihm un rohkahm. Kreisä Neina kraftä, us Frankfurtes
wissi redseju to masaku krepstu Kastele, kur lihds
ka biju isbrauzis zaur ar eisenbahni, labbä Neina kraftä
preesch mannahm azzihm iszehlahs Mainzes staltee
muhi un tohni. Kas par Neinu gribb waldbit, tam
Mainze jaturr stipras rohkas; to pat wezzee Neemeru
jau bij aissinnuschi, un talabb' winni schè jau bij fab-
kuschi lehgeri zelt 38 gaddus preesch Kristus peedsim-
schanas. Neemeru leisars Augustus tanni 14.
gaddä preesch Kristus peedsimschanas fawu pa-
dehlu Drusu bij aissuhlijis vee Neina uppes par
karrawalditaju, lai schis tahs Wahzemneem tautas fa-
waldoht, kas toreis ar warru tappa speestas appalsh
Rohmas pahrwaldibas. Drusus nu tas bijis, kas
Mainzi eegruntejis. Tai weetai teesham prettim, kur
Mainzes uppe padohdahs wezzam Neinam, tur labs
palkans pazeklahs, un schinni palkana Drusus uszehlis
fawu krepstu, ko toreis pa Latiniski nosauzis par
„Castellum Magonsiacum.“ Schim krepstam pret-
tim, ohträ Neina kraftä Drusus lizzis uszelt weenu
masaku krepstu, ka lai no turrenes to pahrzessamu
weetu pret eenaidneckeem warretu apsargaht, ja pascham
ar fawu karraspehku par Neinu bij jazeklahs pahri. —
Taggad atradduschi muheus, juhdschu akmirus, tappa
akminus, weenu ismuheretu dihki un 62 pihlarus no
wezu Neemeru laikeem; bet wißwairak ja-eewehero
weens peeminnas stabs, kas lai gan pusagruijs, to-
mehr wehl turrachs. Prohti, kad jaunajs, duhschigajs
karras waddonis Drusus, no sriga krisdams bij no-
fittees, tad winna saldoti no mihestibas winnam zeh-

lufchi peeminnas stabbu tanni 9. gaddā preefsch Kristus. Schis gohda stabs wehl taggad stahw tanni kalmā, kur Drusus fawu krepostu bij buhwejis. Lai gan tee wirs-akmin iau fenn deenahm fudduschi waj fadrup-pusch, lai gan tas iskaltajs ehrglis wairs nau redsams, kas gitreis wirsgallā effoht bijis redsams, tak tur wehl turrahs weena leela, tumschī pelleka akmins-kaudse, 42 pehdas augsta. Tanni 1689. gaddā eekschypusse effoht islaususchi treppes, ka loi watt uskahpt ta leelaja peeminnas-stabbā augschgallā, jo no turrenes gauschi fmukki effoht ko skattifees. — Pehz wezzu stahstitalu stahsteem arri schē pat effoht bijuse ta weeta, kur keisars Konstantinus tas leelajs to krustu redsejis pee debbesihm tanni 311. gaddā pehz Kristus. No rihta agri pehz ribta luhgschanas Konstantinus ar fawu karaspelku effoht dewees us zellu fawam pretineekam Malsentium pretti, kas Stohmā bij usmettees par prettikeisari. Kad Konstantinus tizzis tanni weetā, kur taggad Mainzes tà fauzamee „jaunee wahrti,” tad preefsch wissu saldatu azzihm pee debbesihm bijis redsams uggunains krusts ar to wirsrafsku: „zaur sch o ssihmi) tu uswarrefi.” Leelaka lassitaju pusse laikam iau sinnahs, ka Konstantinus tuhliht pawehlejis jaunu farrogū taisift ar krusta schmi un ar to minnetu wirsrafsku un ka winsch fawu eenaidneeku Malsentium uswarrejis un to kristigu tizzibū stipri fargajis. — Schinni kalmā, kur Drusus to pirmo krepostu bij usbuhsweis un kur taggad winna peeminnas stabs wehl redsams, nu arri taggad wehl rohnahs branga zikadelle ar 4 fmukkahm flansteem. Patte Mainze trihsahrtigi apzeetinata: yim kahrt leelajs walnis ar 14 flansteem un ar to augschā minnetu zikadelli; o htrkahrt weena garra flanstu rinde, wisapfahrt! pascham krepostam aiswilka preefschā; trefchlahrt zitti jo stipri tohni un flanstees, ko Bruhfchi un Austreeschi jaundā laikos usbuhsweischi wehl tahlaahaprinki. No wissu scho walnu un flanstu widdus, ka flussojs pateesibas leezineeks, pret debbesihm iszelkabs Dohmes basnizas tohni, 283 pehdas augstis. Patte Dohmes basniza wispirnahk tappa buhweta 978. gaddā. Geschreib schi basniza nodegguse wezzos laikos, feschreib winnu atkal usbuhsweischi jo leelaku un jo stalta ku. Tas irr notizzis tanni 12., 13., 14. un 15. gaddusinteni. Tanni 1793. gaddā, kad Frantschi Mainzi aplehgeredami, schahwa un pohtija, tad wehl weentreis wissas kohka leetas schinni basniza nodeggā. Pehz Frantschi scho jaulo Deewa nammu bruhfchischi par seena-schkuhni, tad par kasarmi, pehz var meesneeku nammu un beidsoht par magasihni, kurjafrahja fahli un labbibu. Tanni 1814. gaddā schi basniza tilla istihrita, tad pahrbuhweta, un lihds schim winna nu atkal stahw Deewa

namma zeenā un gohdā. Mainze taggad peederr Hes-fenes leelherzogam; pilsehtam 42.000 eedishwotaji, starp scheem 7000 Ewangeliske un 3000 Juudi, wissi zittie irr Reemeru-kattoli. Mainzes ahdas-preze un dischleru darbi teek slaweti. No Mainzes par Reimu pahr us Kasteli zelsch eet par brangu tiltu, 740 fohtus garru. Appalsh schi tilta wehl uhdeni redsami wezzi muhru pihlazi, kas laikam wehl qilikkusches no teem 25 pihlareem, ko keisars Kahrlis tas leelajs tanis gaddos 793 lihds 803 lizzis uszelt, un kur winsch weenu kohka tiltu bij lizzis pahrwilkt. Bet pehrlons schinni tilta bij eespehris un to nodedsinajis lihds pat uhdenim. Pee scheem wezzeem pihlareem taggad us enkureem apmettusches 17 kugga-fudmallas. Kad mannas azzis labbi bij apskattijuschihs un mans prahs bij apdohmajis, ko zilweku rohkas schē strahdajuschi eeksch simteem, tuhlfloscheem gaddeem, tad damsfuggis tahlahk braukdams man atweda preefschā jaunas bides, jaunus jaukumus. Kas winnus gan ahtrumā isskaitihs, wissus schohs pilsehtus un pilsehtiaus, schohs zeemus un mischias, schihs basnizas un pillis, kas pa schaurahm, augligahm eleijahm un pa augsteem kraesteem un sallahm fallahm un fallinahm iskafiti gar Reina tehwa spihdoscheem uhdeeneem! Kas tohs wihna kalmus un kalmus isskaitihs, kur wihna kohki, pee meeeteem fmukki pefecti, sawā salta mundeerina saldateem lihdsigi, garras rindas nostahditi, no kalmu galwahm lihds kahjahn; un aif tahn sallahm lappahm tee kakkari wiszaur karrahs, farkani waj salti, ka raibas pukkites.

G. B.

Tanteefchu dseesma.

Schoruddeni labbi meeshi,
Labbas ausas pa-auguschas,
Schoruddeni nemfhu feewu,
Dersim kahsas trihs deeninas.

Buhs meeschini allutnam,
Ausas behram kummelinam;
Man pascham jahjejinam
Ispufchlots zeppurite.

Barro, bahlin, kummelinam,
Puscho, mahsin, zeppurite,
Lai kummelinam stalti fohli,
Wehl jo stalti jahjejinam.

Trihs neitinas Seemelam,
Wissas weenu fmulkumixu,
Nestnuaju kurrū nemti,
Kurrū fault par libgawixu.

Tad man teiza wezza mahte:
„Nemni, dehlini, to meituu,
Kam rohzinias zeetas, stipras,
Kam jo labbis tikkuminis!”

„Bastas rohkas turretajai
Mihksta, laiska dabba buhtu,
Bet kam rohkas zeetas, beesas,
Ta buhs labba faiminege!”
Paldcews wezzai mahmulinai,
Padomina devojinalai,
Nu finnaschu lurreu nemti,
Kurru fault par lihgawian.
Bruhwa allu, mihl tehtinis,
Zepp maistri, mahmulinai!
Lai Seemela pastariti
Pahweddohs par sirds pulkiti. G. J. S.

Visjaunakabs finnas.

No Peterburgas, 2. Oktoberi. Keisariska Majestete nonahza walkar sveiki un wezzeli sawā Zarsloje-felo pili. — Latv. avischi 37. nummurā jau laffijaht, ka Schweizes pilfehtā Genfē no dauds tautahm un semmehm wihi vija fanahfuschi farunnatees un spreest, kahdā wihsē us to warretu gahdāt, ka meers wairotohs un stiprinatohs tautu un waldibu starpā. Starp zittahm lectahm arri spredufchi par to, ka tohs karrā eewainotohs labbaki buhs apkohpt, un muhsu walsts kanzlers taggad finnamu darra, ka Kreuvuojemmes waldiba scho spreediumu peenehmupe un pawehlejupe pehz ta darriht.

No Florenzes, 12. Oktoberi (30. Sept.) finno tā: Tannis weetās Torre Alfino, Monte Alfino un Prozeno atklafalassijusches leeli dumpineelu barri, kas jaunus beedrus un

farra-erohtschus arveen' wehl peewolk klaht. Bits Garribaldeeschu pulks no 1000 wiireem atkal eeslehdīs Nerola pilfehtu un teem eedūhwotajeem usspeedis ehomas leetas un zittas farra wajodisbas flappeht. Pahwesta saldati winnem eet prettim. — Garribaldis dumpineelus zaur weenu rafstu usfaugis, lai schē lihds tam laikam, tamehr pats farra-laukā buhschoht nonahkt, pee winna dehla Menotti turrotees un lai winnam klaushti. Rohma wehl arveen' bahih-krahlinā.

No Rōmas, 12. Okt. (30. Sept.) Kamehr pahwesta saldati vija isgahjuschi dumpineelus guhstiht, tamehr gits dumpineelu pulks eenehma Subialo pilfehtu. Schandarmi nespēdamī pretti turretes, eewilkas pilli. Karra hungas, slinschū un lelgabbalnu schahweni pa wissu pahwesta walsti dīredami. Pahwesta walsti rohdahs arveen' wairahl fajukshanas; kahds tur gals buhs, to wehl newari no redseht. Dumpineelu barri deenu no deenas wairojahs; pahwesta saldati gan duhschigi, tomehr pret straumi mas ko espehs. Walks weetās taggad no-lits diwkahrtigs spehls. Pahwestam effoh 12,947 saldati.

No Florenzes, 18. (6.) Okt. Us Frantschu grahmatu, ka schē arri grībboht eemaistees Italijs un pahwesta semmes leetā, Italijs waldiba atbildeju: Lihds ka weens Frantschu saldats eenahks Italijs semmē, tad tehnisch Wiktors Emmanuels ar saweem saldateem Rōmu tuhliht eeslehgā. Bet no Pořes finno, ka 10,000 Frantschu saldati gattawi kahpt kuggi un us Italijs dohtees. — u —

Latv. avischi apgahdatajs: Gotthard Bierhuff.

G l u d d i n a s c h a n a s.

No krohna Dignajes pagasta-teefas finnams tohp darrihts, ka tanni 18. Augustā f. g. Dignajes Achnewehru mahjās peeklihduse weena 15 gaddus wezza, behra kchwē. Tas, kam schi kchwē ihst peederr, teek ussaults, lai 4 neddelu starpā no appalchā parakstitas deenas rehkihnats, pee schihs pagasta-teefas peeteizahs un par barrofchanu un issluddinashanu aismalkajis to lai pakenum, jo zittadi to schepat zaur ubtrupi pahedoħs. 1

Dignajes teefas-nammā, tanni 15. Septemberi 1867. (Nr. 606.)

Preefchschdetajs: J. Plautin. Teef. ffr.: Unturowsky.

Weena kultama maschine par 200 rubl. un tihrischanas maschine par 50 rubl. wehl it labbā buhschanā, tohp pahrdohdas Jaun-Platones muischā netahk' no Jelgawas. 1

No fuitihm tihritu amerikaneeschu, exlanteeschu un belgeeschu wahgu-miehri, sahbaku-miehri, kas uhdēni nelaishz jaun, finneeschu un zittas spitschlas us tizibū usteiz ta wahgu-miehru-bohde pee selta pakawas. 2

E. Fromhold, Rīhgā, tattuvelā Nr. 10.

No Jurgeem 1868. gaddā Widsemme Suntashu mahzitajamuischhas lauki, lihds ar divi pee muischhas semmes peederrigahm mahjahm, kas abbas 37 Daldezu leelas, kohpā us renti irr īdohdami. Skaidras finnas dabbujamas pee Suntashu mahzitajamuischhas wal-dischanas.

Kahdas 1000 puhraveetas ne-ap-strahdatas semmes, 5 werstes no Rīgas, netahk' no ta dīselszeszetta, kas no Rīgas ees us Jelgawu, patikamās gabbalos, ar lohti derrigahm faweenofchanahm, waj us renti teek īdohdas, waj pahrdohdas. Tas ihpaschneeks arri wissu to muischu grīb pahrdoh. Ta semme irr brihwa no wissahm nodohfchanahm un flausibahm.

Rīhgā deenestneeku kantors „Efpres.”

 Labbu meddu, kas derriga preefch bishu barribas un schekhriau dīsjas dabbujami Jelgawa, Kottolu eelā, pee 1

H. A. Schmemann.

Jauneklis, kas kreissfoblā jeb zittur labbi skohlehts, par wirtschaftes mahzekli warr peeteiktees Jumprawas muischā pee Bauflas, jeb Tisslat muischā pee Jelgawas. 1

Tanni naakti no 1. us 2. Oktoberi zaur eelauchanohs no māmas klehts irr sagtas schihs leetas: 1) weens wihrischku laschols no bibera ahdaħm ar schalles krahgu un smalki melnu wadmalu apwillts; 2) weens feewischku laschols, no melnahm lačču ahdaħm un bihsama krahgu, ar melnu wadmalu apwillts; 3) daschadas 6 willinas kleites, starp taħm weena melna kamlettes kleite, weena ar pelleku granti un weena illa strihpaina; tuerlaħt arri zittas leetas, fā: werstes, sahbaki u. t. j. pr. Kas par scho sabdibbu skaidru peerahdīschā man doħs Schaggare, tas dabbuhs peenahkunu pateizibas maffu.

Aptekers Salkind.

Lohvu-fahli, kas no rupjas fahls tātita, kohpā ar to maišu, par 2 rubl. 50 kap. muzzu pahrdobd 3

H. Goebel, Rīhgā, masabs kmilshu un kalleja-eelas stuħel Nr. 10.

Scho avischi 39. nummurā atrob-dahs issluddinashana deħi lubgħschu rafstu farakstishanas, appalch kurras mans wahroħs parakstħihs. Ne es ar to darbojohs, nedj arri taħdu rafstu farakstħiżu warri israħdiż, jo tas issluddinatajs mannu wahru tilf idher minn.

Ministeriels Peiters,

Wisseem pee Kabilles pagasta pee-derrigeem drandses - lohzelsteem, kas tilab' galwas-naudu parradā, fā arri teem, kas ar notezzejuschahm un pa-wissam bes passehm ahpuff pagasta uturahs, tohp zaur scho zeeti peesagihts, lai wiwehlahk libds **20.**
Oktoberi f. g. schē peemeldahs un wissu to lai isdarra, fo pusses-lifikumi no 9. Juli 1863 pawehl. Kad tas pee laika netiks peepildihts, tad ar teem neklaufigeem pehz strahpes-likkumeem taps darrihts. Turflaht arri wissas pagastu, muischu un pilsehtu polizejas tohp lubgtas, kue tahdi laudis atrohdahs, lai tohs bes gel-digas pusses nepalanj peeturreht, jo talab' tee, kas tahdus buhs us-nehmuschi, uewarrehs var kannu nemit, kad teem arri pehz likkummeem buhs ja-atbild. Kabilles pagasta waldischanā, tanni 6. Septemberi 1867. **1**

(Nr. 247.) Pag. wezz.: Jekab Dille.
 (S. W.) Pag. skrihw.: E. Junghahn.

Mahju-pahrdohtschana.

Rahwes muischā, Aisputtes aprinkī, ne taht no Leepajās, 24 mahjas warr dabbuht pirkst. Normunas par tahdu pirkshamu satru brihdi pee Rahwes dšimtslunga, Baron von Man-teuffela paščā muischā warr dabbuht sunnāt. **2**

Tschugunu preefsch arkleem warr dabbuht Jelgavā, Rattoku eelā zitreisejā Schmemanna bohdē. **1**

Lankowski un Likkop.

Tufschas ūhrupa muzzas lehti tohp pahrdohdas Jelgavā, Rattoku eelā, sallaja bohdē. **1**

J. S. Jacobsohn.

Kad tas pee Trefau pagasta peeder-rigs pusses Zehlab's Ufštin jan treſhu goddu bes pusses dſhwodams ar wiſ-fahm Krohna makſchanahm palizzis parradneeks, un wiina dſhwes weeta ſchai pagasta waldischanai nestinama, tad zaur ſchein rafsteem wiſsus pagastu, pilſehtu un muſchu palizejas tohp lubgtas, kue to minnetu Zehlabu Ufštin atrastu, lai winnu fā arrestantu eſuhta ſchai pagasta waldischanai. **1**

Trefau pagasta waldischanā, tanni 16. Septemberi 1867.

(Nr. 44.) Pag. wezz.: Janne Sudmal.
 (S. W.) Pag. skrihw.: Jannait.

Taggadejs Lorenza nams, kas pee Čara wahrteem oħtrā koħrteli Nr. 263 teek pahrdohdas. Klahtaka finna dab-bujama Jelgavā pee **2**

Behra.

Us Dohbeles aprinkī-teesas pa-wehli no **3. Augusta 1867** appaſch Nr. 2590 no Soħdu (Leel-Seffawas) pagasta-waldischanas wissas pilſehtu, muischu un pagastu-waldischanas teek lubgtas, lai teem ahpuff pagasta dſhwodameem Soħdu pagasta lohze-keen zeeti pawehl, lai winni sawas kruftamahs grahmatas libds **27. Oktobrim 1867** ſcheit lai peeneß, jo zittadi winni kritihs strahpē. **2**

Masa Soħda, tanni 18. Sept. 1867.
 (Nr. 127.) Pag. wezz.: J. Strauting.
 (S. W.) Skrihw.: Schmölling.

Dohbeles aprinkī, appaſch Wilzes dšimtmuschas labbas mahjas ar 135 puhraveetahm arramu semmi, ar uppes pħawħim un gannibahm no Zurjeem 1868 us wairahf qaddeem warr dabbuht us renti, un lai peeteizahs Wilze. **2**

Pehz Wiſaugstaki apstiprinitu Kur-ſemmes kredit-beedribas Spahrkaffes liffumu § 10 wiſſi tee, kam buhtu ſchihs no kurſemmes kredit-beedribas farakſtitahs un tagħad winnai par fuḍduschanahm peemeldahs spahrkaffes ſcheines, — prohti:

I. Nr. 918 par 100 rubl. un Nr. 919 par 64 rubl. 86 kap. farakſtitas tanni 2. Juni 1865 us taħs pee Krohna - Garroes peederrigahs, nepa-augusħas Annes Leepervals waħrda;

II. Nr. 4950 par 22 rubl. farakſtitas tanni 17. Oktobri 1851 us Maija Grifkeppel waħrda,

zaur scho fluddinashan tohp uſazinat, ka reħklu no ſchihs iſſluddinashanas wiſwehlahk weena gadda laika ſchihs ſcheines lai uſrahda Kurſemmes kredit-beedribas direkzjonei un turflaht lai peerahda, ka taħs winneem peederr; jo zittadi Anna Leepervalle un Maija Grifkeppelle, kas abbas lubgnishas, lai ſchihs spahrkaffes ſcheines iſſluddina par negeldigahm, to paſuđu ſchihs ſcheines iſſluddinashanas negeldigu spahrkaffes ſcheinu weetā no ſchihs direkzjones dabbuhs jaunus un ween-ween igi derrigus spahrkaffes ſcheines norakſtus.

Jelgavā, tanni 17. September 1867.
 (Nr. 1147.) **1**

Wiſſadi rafsti Latweſchu, Wahzu un Kreewi wallodā, tāpat teesas leetās, fā arri zittas wajjadfibbās, ūl-dri un uſiżiġi par lebta makſu teek farakſtit Rihgā, Peterburgas for-stattē, ūl-dri ūl-dri ūl-dri, kauſmanni hirschfeldta nammā **Nr. 24 a.**, feħta. **1**

Kabbibas un prezzi tirgus Rihgā, tanni 7. Oktobri un Leepajā tanni 7. Oktobri 1867 gaddā.

Maffaja par:	Rihgā.			Leepajā.			Maffaja par:	Rihgā.			Leepajā.		
	R.	K.	R.	R.	K.	R.		R.	K.	R.	R.	K.	R.
½ Tschetw. (1 puhrū) rudsu .	325	lihds	3	50	4	—	½ puddu (20 mahrz.)	dselses .	.	.	1	—	1 10
½ " (1 ") kweſchu 450 —	4	75	6	—	½ "	(20 "	tabaka .	.	.	1	25	1 30	
½ " (1 ") meeschu 225 —	2	50	2	60	½ "	(20 "	ſchkihtu appianu .	.	.	—	—	5 —	
½ " (1 ") ausu . 175 —	1	80	1	25	½ "	(20 "	ſchahw. zuhl. gall.	.	.	—	—	—	
½ " (1 ") ſirau . 350 —	4	—	—	—	½ "	(20 "	krohna linnu .	2	40	2	80	—	
½ " (1 ") rupju rudsu miltu	3	75	4	25	½ "	(20 "	braffa linnu .	1	40	1	50	—	
½ " (1 ") bħiddeletu 450 —	4	75	4	50	1	muġju linnu ſeklu .	11½ rub. lihds	13	50	—	—	—	
½ " (1 ") ſweeſchu milt.	5	50	7	—	1	" ſillu .	13	—	13	50	12	—	
½ " (1 ") meeschu putraimū	3	80	3	80	10	puddu farakanas ſahls .	.	.	6	50	7	—	
10 puddu (1 birkawu) ſeena 400 rub. —	5	—	2	—	10	" baltas rupjas ſahls .	.	.	6	50	6	—	
½ " (20 mahrz.) ſweesta 500 —	5	50	5	—	10	" ſmalkas ſahls .	.	.	6	50	5	50	

No zensures atweleħħis. Jelgavā, 9. Oktobri 1867 gaddā. Nr. 124.

Drukħihs pee J. W. Steffenhagen un deħla,

(Lekħbi peesikkums: Basuizas un ſkohlas finnas.)

11. (23.) Oktoberi 1867.

Basnizas un skohlas finnas.

Weens kungs, weena tizziba, weena kristiba.

Nahditajs: Sinnas. Weens Latweeschu jauneklis. Kanibla. Kristigs pagans. Swehtas druskas.

Sinnas.

No Leepajās. Kad mihee lassitaji jau Latweeschu awischu peelikkumā irr lassijuschi, ka pehēn Leepajās Wahzu basniza irr dīkti kohfchi apkohpta un isgresnota un ka retti kur tahdu jauku basnizu Kursemē jeb Widsemē atraddihs, tad nu arri gribbu laist finnu, ka Wahzu basnizas ehrgeles, kam eefahkumā bija tik 38 balsis, nu schogadd atkal paleelingatas un dauds jaunas balsis, gan no jauna klaht peetaiftas, gan tahs kveezofschas us lehni, jauki skannigahm ismainitas, ka nu ehrgelehm pawissam irr 60 balsis un 72 wilzeeni (Registerzüge) no skaidras, mihligas skannas. Eefahkumā, ka jau minneju, ehrgelehm tikkai bija 38 balsis, bet laiku no laika ehrgeles tohp paleelingatas, ka gan ar laiku buhs dīkti warrenas; jo ar schō paleelingachanu, ka dsird, wehl nebuhs deewsgan. Par schihs ehrgeelu uskohpīchanas ihpaschi jau gaddeem zaur konzertu dohshchanu naudu fawahkdams ruhpigi gahda Wahzu basnizas teizams ehrgelneeks un musika meisteris Wendt, un schō ehrgeelu taifitajs un pa-wairotajs irr tas wisseem lassitajeem pasihstamajs un teizamajs ehrgelneeks pee Leepajās Latweeschu basnizas. Ka hys Herrmann, kas fawā dīshwes laikā jau buhwejis wairahl ne ka 100 ehrgeles, ar ko Kursemē un Widsemē gan Deewa nammus, gan skohlas irr puschkojis. Barr gan usteikt Herrmannu lunga gohda, bet ne pehz pasaules mantahm fahrigu prahru; jo winsch, ka jau raddis, par mehrenu maksu ir tad labbas ehrgeles buhwe, kad winnam ta pelna tur buhtu knappa. Tā ka Herrmannu lunga ehrgelehm mihliga un skaidra ta skanna, ta arri winna gohda wahrds skaidri skann tahlu jo tahlu, ir par dīmtenes rohbeschahm pahri. Lai Deews winna firmu galwinu wehl usture un winnu sivehti pee meeū un dwhefles!! — Wehl japeeminn, ka ap Leepajās skaito Wahzu basnizu nupat beids taifit kohfchū, labbi augstu schohgu, ne wis no muhra jeb akmineem, bet no dīsels islectu schohgu, kas Harmen a fabriki Leepajā isleets un ka dsird, maksu lihds 3000 rubl. Irr gan stalta basniza, staltas ehrgeles un staltas schohgs ar kohfchi isrohtateem wahrteem preeskā basnizas durwihm. Schis krahfschnajs Deewa nams irr gan Salamana Deewa

nammam fahnis leekams. Ta irr atkal jauka peeminna, ko schi laika Wahzu draudse us behrnu behr-neem pamettihs. Deews lai to sivehti!!

No Wentspils. Kursemimes Wahzu gubernijas awises raksta, ka ar augstas waldbas wehleschanu no 1. Augusta deenas eefahkoht Wentspils kreisskohla leelaka padarrita zaur to, ka tur nu wairahl, bes sve-shahm wallodahm, ka Kreewu, Wahzu, Frantschu un Anglu, arri mahzihbs augstas gudribas un ka ta skohlas nauda tur preeskā wissahm schirrahm par katru skohlenu jamaksa 20 rubl. par gaddu.

No Kuldīgas. Tannis vafchās Wahzu awises arri isfluddina, ka Kuldīgas augstala meitenu skohla, kur nupat 4 skohlmeisteres un 5 skohlmeisteri pee behrnu mahzishanas strahdajoht. Schai skohlai par preeskneezi Teöfile Schmidt, un arri wehl wairahl skohlniezes mahzibā warroht tikt usnemtas.

No Warschawas raksta, ka tur tanni 9. Augusta schogadd eeswehtijuschi augstu skohlu (gimnasiju) preeskā seew i schēem no wissadahm tizzibahm. Wissas mahzibas tur tohpoht mahzitas Kreewu wallodā. Lihds schim laikam jau eshoft usnemtas 168 skohlniezes, pr. no Kreewu tizzibas 4, no Rattolu tizzibas 91, no Lutteru tizzibas 1 un no Schildu tizzibas 72 meitenes. —

E. F. S.

Sakkas draudsei pee Alsputes jauns mahzitajs irr zelts nelaika Schoena weetā, prohti Uggahles mahzitaja palihgs Conradi. A. B.—n.

Weens Latweeschu jauneklis.

4.

Tā tohpi wahjsh un gulli slims,
Tā tawa sirds pirms nenorims,
Lai dāuds gan sahlu dēhris,
Kamehr Deewa tawā sirdi nahks
Tew palihdscht, un atmēt sahks,
Kas tewi semmē spehris.

Kad nu Deews manna sirdi nahza un to kustinahf sahza, kad es no grehku meega usmohdohs un sahzu sataifitees us to garro nahwes zellu, ka lai Deewa preeskā warretu pastahweht. Wesselās deenās es gan dohmaju, waj tad tik ahtri nomirschu! Kad palihfchū slims, tad preeskā mirshanas atgreeschohs. — Bet nu mannihm israhdiyahs par wehlu. Sirds man trihzeja par to, ka es Deewa preeskā pastahwechū!

Bet tomehr ar leelu zihniſchanohs pret nahwi zihnidamees, es garrā guldinajohs pee Jesuſ kahjahn, grehku peedohſchau ſuhgdomes; tad es wehl wehlejoſe ſtiprinatees ar to ſw. Wakkariju. Manni wezzaki mannai dwehſelei arri wehleja to dahrgu Meelaſtu. Tanni deenā, kad pehz mahzitaja aifbrauza, tad es ittin zeenigi gribbeju ſataiſitees, bet laudis arween' pee mannis nahza un ta aifkawea mannas luhgſchanas. Kad nu mahzitajs abrauza un kad es to dabbuju dſirdeht, tad es ſawā ſirdi ſahku ſchaubitees, ka zeenigi nebiju ſataiſiees un ka ſawu ſidi no paſauligahm leetahm pawiffam nebiju atraiſiſis. Jo es atſihſtu, ka zilweks preezigā zeribā newarr nomirt, ja tas ſawu ſidi pawiffam newarr atraiſiſt wakka no laizi-ghm leetahm. Ta tas arri pee mannis bija; - tas wiſſ manna garrā bij jareds un ja-uſſkattahs, kad manna dwehſele to dahrgako Meelaſtu bija bandijuse. Ta zilweziga ſapraſchana eekſch mannis tad ſudda, ka es daſchureiſ ſawu ſaddus un paſihſtamus newarreju paſiſt; bet manis gors ſahza uſſkattih debbeſkiqas lee-tas! — Iſkatram janoproht, ka nahwes zellu ſta- gaht, irr gruhti. Kad es redſeju: Man nahza preekſchā wiſſas, mannas ihſas muhſcha deenās; ka taſh biju nodſihwojis, ta es taſh arri redſeju. Zik gruhti man bija jazeeſch par wiſmasalo grehku, par iſkatru mehles wahdinu. Jo tas irr pateſigi; ta arri bija, to es ſaklu teefcham. To es redſeju un juttu ittin tāpat, ka es to taggad fallu.

5.

Un es redſeju un juttu ta: No paſaules weena galla lihds paſaules ohtram gallam bija leela lauſchu rinda. No pirma galla leels, gruhts darbs bija ja-ſtrahda un arween' taſlahk nahza arweenu ſehtahk, weeglahks darbs. Zilwezigs prahts daſchu reiſ dohma un ſakla ta: „Kas fungeem nekaſch, teem nau nekas gruhti jaſtrahda.“ Bet man rahdija un tetza ta: „Zik gruhti zilwekam no paſchahm jaunibas deenahm jaſtrahda, kamehr ohtra paſaules galla par fungu warr nahkt!“ —

Es arri pee ta gruhta darba tikku peelikts, bet bija diktı gruhti! Bet no ta gruhtuma atkal warreja at- kal atkahtpees, ar walti tur neſpeda. Un es arri at- kahtpohs un gahju taſlahk un uſſkattiju wiſſu, ko warreju redſeht, un taſlahk nahza arween' weeglahk, un es tik gahju taſlahk. Kamehr nahza ittin weeglis tas darbs. Bet kas to gruhtumu bija zeetufchi, tee tik par fungeem tikla. Bet es nebiju ſtrahdajis, es par fungu netikku, un nu man gruhtas deenās bija jareds un gruhti laiki jabauda.

Un es redſeju, ka es biju paſchā paſaules galla. Kad tur bija leels, augſis kalns un appaſchā leela

juhra, kas iſſkattijahs breeſmiga! Tur arri bija aufſts laiks; man nu bija jatrihſ un jadrebb. Nu tik bija mohkas nebeidsamas un wehl gaidamas. Kad es gahju atpakkat par to zellu, kur ſchē biju notizzis; bet newarreju wairs tikat atpakkat. Kad nu gan wehle- johs pee ta gruhta darba atpakkat tikat un to wehl gruhtaku ſtrahdah; bet par welti! — Atpakkat wairs newarreja tikat. Wiſſ tas zelſch bij ka muhreht aif- muhrehts. Un kad es tur trihzeju no aufſtuma, tad manna meeſa arri trihzeja un raufstijahs, ta ka doudſi to redſedami brihnojahs, ka es ta raufstijahs un grahbſtijahs, ka es to taggad wehl peeminnu. Kad es grahbſtijahs, tad es gribbeju atpakkat tikat. Bet kas warr iſteilt wiſſas taſh mohkas, ko es tur zeetu!

6.

Kad es redſeju to leelu paſtara deenā ſohdibu. Es redſeju Deewa ta Tehwa gohdibu; ta bija tahda ſpohſcha, tahda ſlaidra, tahda filta! Kahds jaukums tur bija debbeſis, to redſeht gan redſeju, bet ne- bau diju. Kad paſtara deenā nahza, tad pa preeſch finna tikka dohta, un tad ar breeſmigu ruhſchahu nahza ta breeſmiga ſohdiba, kas ahtrā laikā wiſſu pa- fauli nosohdija. Un kam tad no ta leelaja, Deewa ſpohſchuma bija ſirdi, tas ka ar ſpahrneem warreja zeltees us augſchu un iſbehgt no taſh breeſmigahs ſamaitaſchanas. Un kam wairahl no ta leelaja, Deewa ſpohſchuma bija ſirdi, tas ahtrahk warreja aiseet us gai- ſchahm debbeſihm. Un kam nemas nebijia no ta ſpohſchuma, tam bija jaſalek un ta ſohdiba par to gahja pahri. Un kad ta paſaule pehz Deewa taifnibas bija noteſata, tad teem iſredſeteem bija jaſahk jauna dſih- wochana; bet zik maſ to bija, kas eekſch ta jaufka Paradiſes dahrſa warreja ſahkt dſihwoht!! —

Deewa Tehwa ſpohſchumis irr tahds, kahdu to tahda Zahna parahdiſchanas grahmata 22 nod. 5 p.

Al mihiſaſ Rungs un Deewa, Tu Tehws taſh ſchehlaſtibas, kas Tu par manni nabaga grebzigu zil- weku effi apſchehlojees, zaur Lawu mihiſu Dehlu, muhſu Rungu un Peſtitaju Jesu Kristu, preeſch ka wiſſeem zelleem jalohlahs, kas debbeſis, ſemmes wirſu un appaſch ſemmes, peelezi Tu ſawu Ja un Amen klahrt. —

Par ko es ſewi darrohs? — Es ſewi darrohs par weenu elles pagali, kas es zaur ta Runga ſchehlaſtibu eſmu iſrauts no taſh muhſchigahs paſuſchanas. Es zerreju un tizzu, ka zaur Jesu ſteepthahm rohkahm un Winni nahwes mohkahm, ko zeetis Winſch tik gruht, warrefchu eenahkt tanni Kristus un Deewa walſtibā! —

Un kā manniham taggad tas kungs irr jaſlawe un Deewa ſcheblaſtiba teizama, to laſſu Dahwida 103. dſeeſmā, no 1. lihd 5. pantinam.

Andrejs Stuhl, tannī 16. Oktōberi 1866.

Ta ſlimmiba un taħs garrigahs bailes, ko ſchi jauneklis redſejis, winnam palikufchas par debbeſſezza ruhditajeem! —

Kauniba.

Tas wahrdiſch kauniba noſihme weenu dahrugutikumu zilwela ſirdi. Echo tikumu Deews it ihpaſhi ſeewiſchku ſirdis jo dſilli eefpeedis par fargu un gannu wiſſai ſchlikſtai dſiħwofchanai un par preekſturrāmahm brunnahm pret taħm meesas kahribahm. Kauniba irr tas jaukakajs krahſchums pee katra ſeewiſchka; ta irr kahdai kohſchai pukkei lihdifnajama, kam ſaknes ſirdi atrohdamas un kam ſedi uſ waigeem redſami. Ak, ſchee ſchlikſti ſeedi, ta waiga noſarkħana irr jaukaka, ne kā ta rihta un waħħara blaħsma pee fillahm debbeſħim, jaukā waſfaras deenā. Kauniba katra ſeewiſchka beswainibai un meesas-fwehtumam par waktneku! Seewiſchklis, kam kauniba ſirdi ſaknota un kam uſ waigeem beswainiba mirds, irr weens meesuā eegehrbts engelis; bet kā to kaunibu no faħwahm meesahm iſdhebħis, tas grimst un triht un paleek fliftahls ne kā loħps. Tapohz it ihpaſhi meiteu mahtehm un audſinatajahm peenahkahs uſ to gaħdaht, ka kauniba no behru ſirdihm netohp deldet. Saproheet labbi, to es neſauzu par kaunibu, kad meiteeni tif weenteeſi, ta ſee preekſch katra ſwescha zilwela tuhliet eeleen kalka. Tas irr mulkiġis kauns, bet kauniba irr tas ſwehtajis karstumis eelkli ſeewiſchka ſirds, kas tai pee neſchlikſtahm dohmahm, beſkaunigeem wahrdeem un darbeem tuħdaq eedeggahs un waigu leek noſarkt, talab' ka taħs ſeetas winnai reebj. Seewiſchklis, lai gan tas jaukakajs, tad tomehr tas wahjakajs ſtarpa ſaprah-tigeem Deewa raddijumeem; bet ko Deews tam no ſpeħla masahl dewiſ, to keeſu irr tam no kaunibas wařraħt preekſtikris. Kauniba, ar deewabihjaſchanohs puſchikota, tif weeni weeniga ſeewiſchklis to ſpeħku doħd, faħu kahrdinataju pahwarreħt un kahrdinachanā paſtaħweħt.

Zik kaunibai leels ſpeħks, to tē zaur iħsu lihdifbinu iſrahdiſchu: Kahdai Turku sultana bruhtei abbas roħkas zaur ſchlakku tā bij nonemtas, ka taħs nebuħt newarreja kustinaħt. Nekahda aħrifte ſahlite ſħai breesmigai kait ei nelihdjeja. Kahds dakteri apneħħahs winnu dseedinah tħalli no garrigas pusses. Tas fa-aizina ja wiſſu sultana pils-saimi pilssahlā un tad arri tai ſlimmajai likka eenahkt tur pat. Kad winna nu

ſtahweja ta leela pulka preekſchā, tad dakteriš tai gabja pretti, un wiſſu ſlattitaju preekſchā tas ar droħjchu roħku ſlimmajai wiſſas drahnas rahwa uſ augħċhu, ta wiſſi ſlattitaji to redsedami, roħkas likka preekſch azzihm. Bet ta kauniba tai Turzenei taħdu ſpeħku dwea, ka ta ar faħwahm ſtiħwahm, nedfiħwahm roħfahm dakteri roħkas liħdi ar faħwahm drabnahm ſibben aħtrumā noſitta uſ ſemmi, — un redsi, wiſſas roħkas zaur to weenā qzzumirkli faħu ſpeħku atdabbujiſħas, bij tappuſħas weffelas!

Waj redsi kaunibas ſpeħku?

Dauds kristigi ſeewiſchki ar dſiħwahm, weſſelahm roħfahm faħa ſamaitataja preekſchā to nau darrijuſchi, ko Turzene ar nedfiħwahm, ſlimmahm roħzinahm faħa labbdarritaja preekſchā darrijuſe. Fr. Mehkon.

Kristiġs pagans.

„Nekas jauna ne-atrohdahs appaſch faules“, ta irr wezza mahziba. Tomehr afgaddahs leetas, fur jaſafka, tas weħl nau redſeħts, nedfi dſirdeħts. Taggad prassifim: waj kahds zilwels irr redſejis, ka jau kahds 7 milljonis dahlixeru, pats weħl dſiħws buħħdams, atſchinkojis nabageem un pats ſewi lizzees nolik par barriħu wahrnahm un krankleem? Deews finn, waj to warreħs atraſt kahdā laiku graħmatā? Un taħħu tā darrija kahds wiħrs, wahrdā Dscham sediſchi Dschidħiħi bħo i. Schis wiħrs bij Galantes brunneneeks, bet peħz faħa ammata kaufmannis Mikt-Indijā un Londonē. Peħz tizzibas wiñċh bija pagans, kas ugguni peeluhħda par faħu deewu.

Londonē irr maſs luħgħanas nam preekſch ug-guns peeluhħdsej; te' arween' degg ugguns un neiſdseest ne kad. Ikkatru għadda weenrej ap-ſħo ugguni leeli ſweħtki teek ſwinneti no ugguns peeluhħdsej; toħs ſweħtkus noſauz par „No wroż.“ Tannī paſčha deenā taħħus pat ſweħtkus ſweħti Arabijā, Beriġiā, Indijā, Buħħarā ap-Aral esaru un Widdus-Asijā. Urri Londonē winni faules leħħschanu un no-eefħanu ſweżiñar ar ihpaſħu ſwinneħchanu. Tannis ſweħtlo's neweens ugguns peeluhħdsej ugguni ne-iſdheħf, un lai ta ir buħtu wiſmasaka ſweżże. Ugguns peeluhħdseju ſtarpa allasch atrohdahs zittu tizzibu beedri. Ja-nu kahdam ugguns peeluhħdsejam ugguns taifħahs iſ-diſi, ta' wiñċh to paſneids zittam, kam zittada tizzibas un tā pats iſſargahs no greħka.

Iebħu Dschidħiħi bħo paſčha Galante nedfiħwoja, bet Londoni tif retti ween apmekleja, taħħu winna wahrods tur wiſſeem labbi paſiħstams. Asijā wiñċħi arri nau ſweħx; tur wiñnan wahrds: Botti-Wallah (buttelu leelskung). Winna wezzaki dſiħwoja naba-

dsibā Bombai pilsehtā. Kad Dschid schibhoi bij us-audsis, tad winsch fahza andeletees ar tukfchahm buttelehm. Tāpat kā Nothschilda, winsch 10 gaddu laikā palikka par baggatu wihru; drihs tukfchu buttelu weetā, winnam andelē gaddijahs pilnas butteles. Winsch tappa baggats, lohti baggats. Wirs leelahs juheras peldeja winna fuggi, peelahdeli ar seltu, diamanteem, rubineem un zitteem dahrgeem almineem. Gandrihs wissi Indijas fuggineekli preefsch winna ween fuggaja; turklaht gandrihs wissi Indijas fuggi winnam ween peederreja. Galanteeschu lehninene winnu eezehla muischneeku fahrtā. Galante winnam peederreja dauds muischas. Afisā lihds paschai mifchanai winnu zittadi nefauza, ne kā par Bottl-Wallah. Tahs lohti leelas baggatibas deht ween winsch nu gan nebuhtu wehrā leekams, jo turklaht winsch bija un palikka pagans. Ta leelaka leeta, kas winnu par gohdawihru padarrija irr schi, ka winsch dsihwodams 7 milljonus dahderus atschinkoja nabageem. Riht-Indijā nau ne weens nabagu namis, ne weena skohla preefsch nabaga behrneem, ne weena lasarete, ko Dschid schibhoi nebuhtu palihdsejis ustaish, jeb weens pats no fawas kabbatas nebuhtu lizzis zelt, un weena alga, waj tahs chlas preefsch uggunis peeluhdsejem, waj preefsch muhammedaneem, waj Juhdeem, waj preefsch kristiteem laudihm.

Winsch fawu naudu us wi swissadu derrigu wihsi is dallija: gan preefsch nabaga studenteem, gan winsch par dahrgu makfu irr lizzis rokt dsillas akkas tukfchās weetās, kur uhdenu nebij; winsch dauds nammus irr lizzis taisiht preefsch nabadsineem gan sahdschōs, gan pilsehtōs. Usraugu skaitls pee teem, no winna zelteem labdarrishanas nammeem bij 200, ko winsch lohneja un usturreja. Kahdas Galantes awises no winna tā fazzija: „Schis leela jas pagans ar leela kristiga zilweka firdi, ar weenu rohku seltu taisiht un ar ohtru to atkal baggatigi is dallija.“

Kahdureis Galanteeschu biskaps ar Dschid schibhoi fahza runnah. Kad biskaps winnu apbrihnoja, ka winsch lohti dewigs, tad Dschid schibhoi us spihdoschou fauli rahdidsams fazzija, ka wihs-nahkoht no gaifmas, schai arri par wihs effoht japatteiz. Winsch fazzija, ka Indijā paishstama paishakka effoht schi un winsch arri tai tizzoht. „Gaifmas Deewa engelis kahdureis parahdijees angstam Perseetim Nujorim. Engelis ar diamanta griffeli rakstis us selta tahfeli. „Ko tu tur raksti?“ tā präffijis Perseetis. Engelis atbildejis: „Es rakstu to zilweku wahrdus, kas Deewu mihe.“ Perseetis präffijis, waj wiha wahrdus arri usrakstis;

engelis krattja galwu. Taggad Perseetis fazzija: „Nu kad ne wairahk, tad raksti tatschu, ka es fawus tuwakus miheju ar firdi, ar dwehjeli un ar rohkahm.“ — Nahfeschā nakti Perseetim atkal gaifmas deewekla engelis parahdijees, un taggad Perseetis redsejis, ka ir wiha wahrdus starp teem Deewa mihotajeem atradees un bijis puschkohs ar kohscheem starreem.“

Wehl mirdams Dschid schibhoi testamente bij farakstis ar wahrdem tohs, kam no wiha mantas japhihds pehz winna nahwes. Indijā Guzeratē irr leela basniza, „klussuma-tohniis faukta. Us schihs basnizas jumtu Dschid schibhoi lihki uslikkuschi, jo pehz winnu tizzibas wissus lihkus waijaga nolikt par baribu ehrgleem un wahrnahm, un ihpaschi tahaā weetā, kur tee no faules tohp apspihdeti. — — Tomehr atraitnes artaws brihscham ta gaifmas Tehwa preefschā geld wairahk ne kā 7 milljoni, ko baggatajs dohd.

J. R.

Swehtas druskas.

19.

4. Mobs. 21, 5.

Tā Isräela behrni Deewam pareisi nepateiza par to Deewa maiši, to Mannu, prohti to nizzinadami un par „blehnu maiši“ lammadami. Mehs par tahdeem nepateizigeem, zeeshidigeem zilwekeem apskaitamees. Tu laikam arri apskaitees, laffitais mihijs? Bet pagg, pagg! kā tad mehs darram, ar to Mannu, ko Deews mums dewis, prohti: ar Deewa wahrdem un ar swehteem sakramenteem? — Jeb waj Deewa wahrdi un sakramenti par „Mannu“ nau turrami? It kā Isräela behrnu Manna weena debbesliga dahuana bija, nezeenigeem dohta, tā arri muhsu Manna. It kā Isräela behrnu Manna ahrigas isskattas pehz newarreja leelitees, tā arri muhsu Manna. It kā Isräela behrnu Manna weena bariba bija, zaur tukfnesi staigadameem geldiga, tā arri muhsu Manna. It kā no Isräela behrnu Mannas bija papilnam, tā arri no muhsu Mannas.

Waj tad nu mehs warram leelitees, ka muhsu Mannas ihsteni, karsti, dedsigi mihotaji effam? Wai tam, kas to nizzina! Trihs un desmit reis wai tam, kas fawā firdi to turr' par blehau maiši! —